

der kommer til at gælde for Tilskud til Nødhjælpsarbejder. Jeg tror hermed, jeg har besvaret det Spørgsmaal, der blev stillet af det ærede Medlem Hr. Jacob Christensen, og jeg vil i Anledning af det ærede Medlems Bemærkninger yderligere kun tilføje, at den Rolle, han her tillagde sit Parti, at medvirke til, at de Forslag, der føres igennem Rigsdagen, bliver i saa nøje Overensstemmelse med det socialdemokratiske Partis Opfattelse som mulig, er den Rolle, som ethvert Parti naturligt maa spille, enten det har Mulighed for at gennemføre sine Ønsker absolut og udelte, eller det ikke har det, men det ærede Medlem behøver ikke at frygte for, at de arbejdsløses Interesser med det Forslag, der her stilles, vil blive truet saaledes, at det er nødvendigt af Hensyn til dem at varetage socialdemokratiske Interesser. Her er ingen Trusel mod de arbejdsløses Interesser, ikke i nogen som helst Henseende, det er og bliver en ren og skær Paastand, der ikke kan belægges med Bevis, og ikke noget som helst andet. Naar det ærede Medlem i denne Sammenhæng siger: Hvorfor er man ikke rede til nu, som det ærede Medlem paastod Tilfældet tidligere har været, at sætte Arbejder i Gang, uanset om de maatte blive dyrere end det normale, vil jeg dertil bemærke, at jeg altid anser det for en uheldig Økonomi, naar man uden Hensyn til, hvad der er rimelig Betaling for et Arbejde, søger dette sat i Gang. Og i Tider som disse, hvor saavel Statens som Kommunernes Finanser er til det yderste anspændt, synes det mig, at man maa kunne kræve af den Del af Befolkningen, der bliver beskæftiget ved disse Arbejder, at den bringer Ofre, saaledes at der ved saadanne Arbejders Iværksættelse opnaas nogen Lettelse med Hensyn til Udgifterne for Staten og for de kommunale Institutioner, som skal sætte dem i Værk. Det er ud fra den Betragtning, at de her fremsatte Forslag er stillet, og hvis ikke saadanne Vilkaar tilvejebringes for Iværksættelse af disse Arbejder, frygter jeg for, som jeg gentagende har fremført her, at Arbejderne ganske simpelt vil udeblive. Jeg deler den Betragtning, at det er af stor Værdi for et Samfund, at Arbejderne for den Beskæftigelse, der kan gives dem, faar den højst mulige Løn, men den højst mulige Løn er bestemt derved, at den ikke bringer Arbejdet til at visne, at den overhovedet ikke umuliggør, at det kommer frem. Og jeg føler mig overbevist om, at havde man Magt til at gennemføre de Krav, som So-

cialdemokratiet under denne Forhandling har stillet med Hensyn til Lønvilkaar og Beskæftigelsesvilkaar for Arbejdere, der er kommet ud for Arbejdsløsheden, ja, saa vilde ganske simpelt Arbejderne ikke blive iværksat, og de Omkostninger, som det Arbejde vilde foranledige, der kunde frembringes gennem det kommunale Initiativ, vilde gaa ud over det, som Staten og Kommunen vilde være i Stand til at bære.

Der er under denne Forhandling fremsat en Række Paastande om, at i den radikale Regerings Tid blomstrede i ganske særlig Grad Statsarbejder frem. Det var jo det, som det ærede Medlem Hr. Bertel Dahlgaard forsikrede os om: Aldrig havde der været sat Arbejder i Gang i et Omfang som i den Tid, og naar der var Vanskeligheder i visse Henseender, skyldtes det, at man ikke kunde sætte Bagere, Tømrere, Tobaksarbejdere, Bryggere og Slagtere i Gang indenfor disses egne Fag, fordi Raaprodukterne manglede. Men det er jo slet ikke det, der i denne Sammenhæng har været Tale om. At Arbejdsløsheden i den Periode skyldtes Vanskeligheden ved at tilvejebringe de Raastoffer, der skulde anvendes, er ganske utvivlsomt, men Arbejder kunde derfor vel i meget omfattende Grad have været iværksat. Der er fra forskellig Side, baade indenfor Rigsdagen og udenfor den, peget paa de omfattende Muligheder, der den Gang forelaa, og som er blevet forsømt. Og naar det syntes, som om det ærede Medlem Hr. Stauning vilde hævde, at der ogsaa fra Statens Side i den radikale Regerings Tid, gennem Aarene fra 1917 til 1919, var taget et kraftigt Initiativ til Iværksættelse af offentlige Arbejder for at afbøde den da forhaandenværende Arbejdsløshed, ja, saa taler Statsregnskabet Tal et tydeligt Sprog i saa Henseende. Jeg skal blot nævne Tallene for Statsbanernes Vedkommende. Tallene for 1917—18 viser, at Arbejderne paa Statsbanernes Budget havde andraget et Beløb af 10 140 000 Kr., og for Aaret 1918—19 androg det anvendte Beløb 14 300 000 Kr. Hvis man nu hermed sammenligner det Tal, som Statsregnskabet for 1920—21 udviser angaaende Statsbanernes Udgifter til Igangsættelse af offentlige Arbejder, nemlig 49 427 000 Kr., saa tror jeg, at man har faaet et Billede af det Initiativ til at sætte Arbejder i Gang, som gør sig gældende under det nuværende Styre, og det, der udfoldedes under det tidligere, radikale Styre. Disse Tal er hentet fra Statsregnskabet, og dem vil de ærede